

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ J. U.**, bývajúceho v P. a **2/ M. U.**, bývajúcej v P., obaja zastúpení Mgr. V. L., advokátom v P., proti žalovaným **1/ L. U.**, bývajúcemu v P., zastúpenému JUDr. Mgr. Š. B., advokátom v Ž. **2/ R. U.**, bývajúcemu v P., **3/ A. U.**, bývajúcemu v P., **4/ T. H.**, bývajúcej v P., **5/ L. H.**, bývajúcemu v P., **6/ B. T.**, bývajúcej v P., **7/ I. T.**, bývajúcemu v B., **8/ M. T.**, bývajúcej v P., **9/ D. Ď.**, bývajúcej v P., **10/ J. B.**, bývajúcemu v P., **11/ E. U.**, bývajúcej v P., **12/ H. Ď.**, bývajúcej vo V., **13/ B. L.**, bývajúcej v P., **14/ E. L.**, bývajúcej v P., **15/ Z. Č.**, bývajúcej v P., **16/ A. B.**, bývajúcej v P., **17/ S. U.**, bývajúcemu v D., **18/ G. K.**, bývajúcej v P., **19/ P. U.**, bývajúcemu v P., **20/ D. U.**, bývajúcemu v P., **21/ A. T.**, bývajúcej v P., **22/ B. K.**, bývajúcemu v S., **23a/ O. U.**, bývajúcemu v Ž., **23b/ M. U.**, bývajúcemu v R., **24/ Š. U.**, bývajúcemu v P., **25/ T. H.**, bývajúcej v P., **26/ E. U.**, bývajúcej v P., **27/ D. U.**, bývajúcemu v P., **28/ A. C.**, bývajúcej v P., **29/ M. U.**, bývajúcej v P., **30/ A. U.**, bývajúcemu v P., **31/ J. U.**, bývajúcemu v P., **32/ M. U.**, bývajúcemu v P., a **33/ J. U.**, bývajúcemu v P., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 6 C 156/2004, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 13. októbra 2011 sp. zn. 19 Co 227/2010, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 13. októbra 2011 sp. zn. 19 Co 227/2010 okrem zmeňujúceho výroku o náhrade trov konania štátu a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 18. marca 2010 č.k. 6 C 156/2004-1489 určil, že parcely, presne špecifikované vo výroku rozsudku a časť rodinného domu č. X.

(na parc. č. X.) v k. ú. P. patria do dedičstva po nebohom L. U., narodenom X. a zomrelom X.. Zároveň určil, že parcely, presne špecifikované vo výroku rozsudku a časť rodinného domu č. X. (na parc. č. X.) v k. ú. P. patria do podielového spoluvlastníctva žalovaného 2/ a do dedičstva po nebohom J. U., narodenom X., zomrelom X.. Konanie o určenie vlastníctva k parcelám vo výroku rozsudku presne uvedených zastavil (z dôvodu čiastočného späťvzatia návrhu). Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania a právneho zastúpenia spolu v sume 3 674,44 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným 2/ až 33/ náhradu trov konania nepriznal. Zároveň žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu z titulu trov preddavkovaných štátom sumu 104,21 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v roku 1920 kúpili bratia L. U., O. U. a P. U. nehnuteľnosti v k. ú. P.. Okrem iného sa jednalo o PKN parcelu č. X. a parcelu č. X., ktoré sú zapísané v PKN vložke č. X., k. ú. P.. Na parcele č. X. bol postavený rodinný dom súpisné číslo X.. Následne po kúpe nehnuteľností došlo medzi podielovými spoluvlastníkmi k reálnej del'be tak, že rodinný dom zostal v spoluvlastníctve L. U. a O. U.. Rovnako došlo aj k rozdeleniu pozemkov. Asi v roku 1951 daroval L. U. svojim synom R. U. (žalovaný 2/) a J. U. (už zomrel) časť svojho rodinného domu zvanú „vinkel“, ktorý bol prerobený na dve samostatné bytové jednotky. Rovnako v roku 1951 daroval L. U. svojim synom R. a J. aj časť pozemkov nachádzajúcich sa pod časťou rodinného domu, ktorú využívali ako predzáhradku. L. U. zomrel X. a dedičské konanie po ňom prebiehalo na Štátnom notárstve v P. pod sp. zn. D X.. Na pojednávaní 10. apríla 1962 žalovaný 1/ odmietol dedičstvo s odôvodnením, že ako dedič si doposiaľ nepočínal, deti nemá, je slobodný a nie je schopný prebrať roľnícky podnik, ktorý je predmetom dedičstva. Štátne notárstvo v P. napokon 31. júla 1962 pod č.k. D X. vydalo uznesenie o dedičstve po neb. L. U. s tým, že nadobúdateľom celého dedičstva nazvaného roľníckym podnikom, okrem stavebného pozemku, sa stal syn poručiteľa L. U. mladší. Tento bol zaviazaný vyplatiť spoludedičov. Stavebný pozemok, ktorý mal byť vyčlenený z parcely č. X. alebo z parcely X. k. ú. P., bol prikázaný do vlastníctva syna A. U. s tým, že tento bol povinný vyplatiť spoludedičov. Na rozhodnutí je vyznačený dátum právoplatnosti 27. októbra 1962. Štátne notárstvo v P. 28. marca 1988 prejednávalo návrh Š. U. o dodatočné prejednanie dedičstva po L. U. a konštatovalo, že v pôvodnom konaní D X. nebol prejednaný podiel poručiteľa v 1/3-iny PKN parcely č. X., zameranej geometrickým plánom č. X. ako parcely č. E., k. ú. P.. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. februára 1995 sp. zn. 13 Co 99/95, bolo zrušené uznesenie Štátneho notárstva v P. z 31. júla 1962 č.k. D X. a vec bola vrátená Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie

konanie. Dedičské konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené. Dňa 1. marca 2000 vydala notárka JUDr. E. R. (Notársky úrad v P.) pod sp. zn. N. osvedčenie právne významnej skutočnosti, ktorým prehlásil žalovaný 1/, že je vlastníkom (okrem iného) nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. P., a to domu č. X., ktorý je postavený na parcele KN X., vlastníkom parcely KN X., parcely KN X., parcely KN X., a parcely KN X.. O osvedčenie vlastníctva žiadal s poukazom na to, že parcely predstavujú časti pôvodných PKN parciel, ktoré si jeho otec L. U. starší rozdelil reálnou deľbou so svojimi bratmi. Tieto zdedil žalovaný 1/ na základe rozhodnutia z 27. októbra 1962, ale zmena vlastníctva prepísaná nebola. Na základe osvedčenia vydaného JUDr. E. R. je žalovaný 1/ zapísaný na liste vlastníctva ako oprávnený držiteľ nehnuteľností, ktoré získal osvedčením. Okresný súd konštatoval, že žalovaný 1/ klamal, keď pri vydávaní osvedčenia tvrdil, že dedičské rozhodnutie po jeho nebohom otcovi nadobudlo právoplatnosť 27. októbra 1962. V tom čase vedel o tom, že uvedené dedičské rozhodnutie bolo odvolacím súdom zrušené a dedičské konanie po jeho nebohom otcovi naďalej prebiehalo. Súd ďalej uviedol, že v konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva neboli prejednávané parcely, ktoré získal osvedčením, ale parcely E., ktoré boli zakreslené na geometrickom pláne č. X.. Žalovaní navyše (okrem žalovaného 1/), nepotvrdili vlastníctvo žalovaného 1/ k uvedeným nehnuteľnostiam. Potom, ako si súd po vykonaní dokazovania osvojil tvrdenie žalobcov ohľadom častí parcely č. X., rodinného domu č. X. a parcely K.X., k. ú. P., konštatoval, že tieto v čase smrti nebohého L. U. staršieho patrili do jeho vlastníctva. Pretože dedičské konanie po ňom nie je právoplatne skončené, patria naďalej do dedičstva po ňom. Zároveň súd pripustil, že parcely a časť rodinného domu zvaná „vinkel“, ktoré tvorili predmet vzájomnej žaloby, daroval nebohý L. U. starší svojim synom R. a J. U. za svojho života v roku 1951. Títo až doposiaľ uvedené nehnuteľnosti nerušene užívajú a vlastníckmi sa stali titulom vydržania, preto tieto nehnuteľnosti patria do podielového spoluvlastníctva žalovaného 2/ a do dedičstva po nebohom J. U.. Žalobcovia zobrali časť žaloby ohľadom poľnohospodárskej a lesnej pôdy späť, súd preto konanie v tejto časti zastavil. Vo zvyšku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne na základe odvolaní žalobcov a žalovaného 1/ rozsudkom z 13. októbra 2011 sp. zn. 19 Co 227/2010 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania potvrdil. Zároveň výrok o náhrade trov konania štátu zmenil tak, že žalobca 1/ (ide o zrejmu nesprávnosť, správne má byť uvedený žalovaný 1/) nie je povinný zaplatiť náhradu trov konania štátu. Vyslovil, že žiaden

z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade odvolací súd nezistil existenciu dôvodov uplatnených v odvolaniach. Odvolací súd podrobne preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaniach odvolateľmi vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolací súd si osvojil aj dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukázal (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodal, že okresný súd vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie. Nebolo mu možné vytknúť, že by nevykonal navrhnuté dôkazy, pretože dôkazy, ktoré boli navrhnuté, ktoré pre konanie boli nevyhnutné a vykonanie ktorých považoval okresný súd za potrebné vykonať, boli súdom prvého stupňa aj vykonané. Výsledky dokazovania v danom prípade vyznievajú jednoznačne a dávajú podklad k záveru, ktorý vyvodil z dokazovania okresný súd. K námietke žalovaného 1/ ohľadne rozhodnutia D 586/88 odvolací súd uviedol že žalovaný 1/ odvodzuje svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam od dedičského rozhodnutia po poručiťovi L. U. titulom uznesenia vo veci dodatočného prejednanja dedičstva. Je však nepochybné, že i napriek vyznačenej doložke právoplatnosti predmetné uznesenie nie je právoplatné práve z dôvodu, že dedičské konanie po poručiťovi nie je skončené v dôsledku zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, výrok ktorého je záväzný pre účastníkov, ako aj pre všetky orgány, vrátane súdu. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej, ako aj vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania, s ktorým sa odvolací súd rovnako stotožnil, potvrdil. Výrok o trovách konania štátu odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ dovolanie (ako vyplýva z obsahu, dovolanie bolo podané voči rozsudku okrem výroku o trovách štátu). Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. d/, f/ O.s.p. Uviedol, že odvolací súd mu v konaní svojím procesným postupom a rozsudkom odmietol ochranu jeho základného práva vlastníť majetok a výkon spravodlivosti, keď rozhodol vo veci – pozemkov, ktoré boli v rámci dedičského konania D X. prejednané (právoplatne). Poukázal na narušenie princípu právnej istoty a prekážku res iudicata. Podľa čl. 20 ods. 1. Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje. S poukázaním na uvedené mal za to, že okresný súd jeho ústavné právo nerešpektoval. Okresný súd, ale ani

krajský súd sa v dostatočnej miere nezaoberal uznesením z 28. marca 1988 sp. zn. D X., ktoré vydalo Štátne notárstvo v P. vo veci dodatočného prejednávania dedičstva po poručiteľovi L. U., a ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. októbra 1988. Toto rozhodnutie doposiaľ zrušené nebolo. Podotkol, že parcelu CKN X. a parcelu X. získal na základe tohto rozhodnutia v konaní o dedičstve. Poukázal aj na to, že podľa jeho názoru nemalo byť zrušené ani uznesenie štátneho notárstva sp. zn. D X.. Rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu považuje navyše za nedostatočne odôvodnené.

K dovolaniu žalovaného 1/ sa písomne vyjadrili žalované 11/ až 15/ a uviedli, že s jeho dovolaním nesúhlasia.

Ostatní účastníci konania sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanvej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danej veci bolo dovolaním žalovaného 1/ napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky vyššie uvedených rozsudkov, preto prípustnosť dovolania v zmysle § 238 O.s.p. vyvodit' nemožno.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ vady v zmysle § 237 písm. a/ až c/, e/, g/ O.s.p. nenamietal a vady v zmysle § 237 písm. a/, c/, e/, g/ O.s.p. nezistil ani dovolací súd.

Po preskúmaní veci dovolací súd však dospel k záveru, že konanie je zaťažené vadou podľa § 237 písm. b/ O.s.p.

O vadu, ktorá zakladá tzv. zmätočnosť, ide tiež vtedy, ak ten kto vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O.s.p.). Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi konania priznáva alebo ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne vyhlásením za mŕtveho. Ak po začatí súdneho konania účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 O.s.p.), postup súdu upravuje ustanovenie § 107 O.s.p. Je vecou súdu, aby podľa povahy veci posúdil, či smrť účastníka bráni ďalšiemu pokračovaniu v konaní alebo či v ňom možno pokračovať s právnyimi nástupcami zomrelého účastníka konania. Procesnými nástupcami zomrelého účastníka konania sa stávajú jeho dedičia.

Podľa § 103 O.s.p. súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Toto ustanovenie ukladá súdu povinnosť v každom štádiu konania prihliadať na to, či sú splnené zákonom stanovené podmienky (procesné podmienky konania) na to, aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol rozhodnúť. Okresný súd Považská Bystrica rozhodol rozsudkom 18. marca 2010 a Krajský súd v Trenčíne rozsudkom 13. októbra 2011. Zo spisu je zrejmé, že počas odvolacieho konania dvaja žalovaní stratili spôsobilosť byť účastníkmi konania. Žalovaný 23/ A.. U. zomrel X. (viď č. 1. 1819 a nasl. spisu) jeho právni nástupcovia sú v zmysle Osvedčenia o dedičstve zo 6. decembra 2011 č.k. 37 D 371/2011-24 O. U., bývajúci v Ž. (žalovaný 23a/) a M. U., bývajúci v R. (žalovaný 23b/). Žalovaný 27/ D. U. zomrel X. (viď 1815 spisu – Oznámenie Notárskeho úradu v P.). Odvolací súd teda vec prejednal a rozhodol v čase, kedy už títo účastníci nemali spôsobilosť byť účastníkmi konania. Uvedená vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. V prípade, že v konaní dôjde k vade takejto povahy, treba napadnuté rozhodnutie zrušiť.

Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. d/ O.s.p., keď poukázal na prekážku rei iudicatae.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Prekážka rozsúdenej veci (rei iudicatae) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom

vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku).

Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singularnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci v záhlaví tohto rozhodnutia uvedených účastníkov konania, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom L. U. a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Toto žalovaný 1/ ani netvrdil, poukazoval iba na rozhodnutie v rámci konania o dedičstve (rozhodnutie Štátneho notárstva v P. z 28. marca 1988 sp. zn. D X.). Vzhľadom na uvedené dovolateľom vytýkaná vyššie uvedená vada konanie nezaťažila.

Vzhľadom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal aj námietkou dovolateľa ohľadom nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch stupňov (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a zistil, že táto námietka je taktiež nedôvodná.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994,

séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie uznesenia bolo presvedčivé.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Treba pripomenúť, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“. Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. marca 2005 sp. zn.

II. ÚS 78/05, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“. Navyše nemožno opomenúť ani ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi prvostupňového súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na ne/dôvodnosť odvolania žalovaného 1/). Jeho postup bol v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. umožňujúcim odvolaciemu súdu podrobnejšie nezdôvodňovať svoje rozhodnutie a odkázať na dôvody obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí, ak sa s nimi plne stotožňuje. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že sudy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa.

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (v danom prípade vady podľa § 237 písm. b/ O.s.p.) je však vždy dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti

rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom. Zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na to rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti (potvrdzujúci výrok vo veci samej a súvisiace výroky o trovách konania) okrem výroku o trovách štátu zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Vzhľadom na existenciu tejto vady sa dovolací súd vecne nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými dovolateľom v dovolaní ako ani napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. septembra 2012

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová